

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นภาษาเพื่อการสื่อสาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การสื่อสารคืออะไร??

สถ.ฉวาง

ขอบคุณภาพ
pantip.com

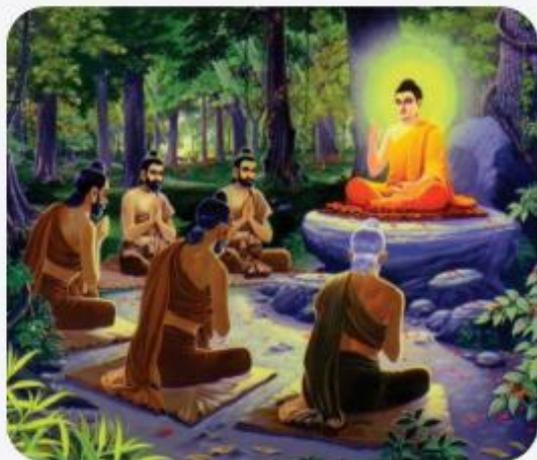

สถานีตำรวจภูธร

ขอบคุณภาพ
pantip.com

ความหมายของการสื่อสาร

การถ่ายทอดเรื่องราวจากผู้ส่งสารผ่านสื่อไปยังผู้รับสาร

ลักษณะสำคัญของการสื่อสาร

3 ประการ

ต้องเป็นการติดต่อกันระหว่างมนุษย์
โดยมีสื่อเป็นเครื่องมือช่วยสื่อสาร

เป็นการรับรู้เรื่องราวอันมีความหมาย
ร่วมกัน

มีการตอบสนองระหว่างผู้สื่อสาร

:: ความสำคัญของการสื่อสาร

1) การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต

2) การสื่อสารช่วยสร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันเป็นปกติสุข

3) การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทางสังคม

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร	วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร
1. เพื่อแจ้งให้ทราบ (To inform)	1. เพื่อทราบหรือเข้าใจ (To understand)
2. เพื่อเสนอหรือชักจูงใจ (To propose or To persuade)	2. เพื่อกระทำหรือตัดสินใจ (To dispose or To decide)
3. เพื่อสร้างความพอใจหรือให้ความบันเทิง (Please or Entertain)	3. เพื่อความพึงพอใจหรือรับความบันเทิง (To enjoy)
4. เพื่อสอนหรือให้การศึกษา (Teach or Education)	4. เพื่อเรียนรู้หรือศึกษา (To learn)

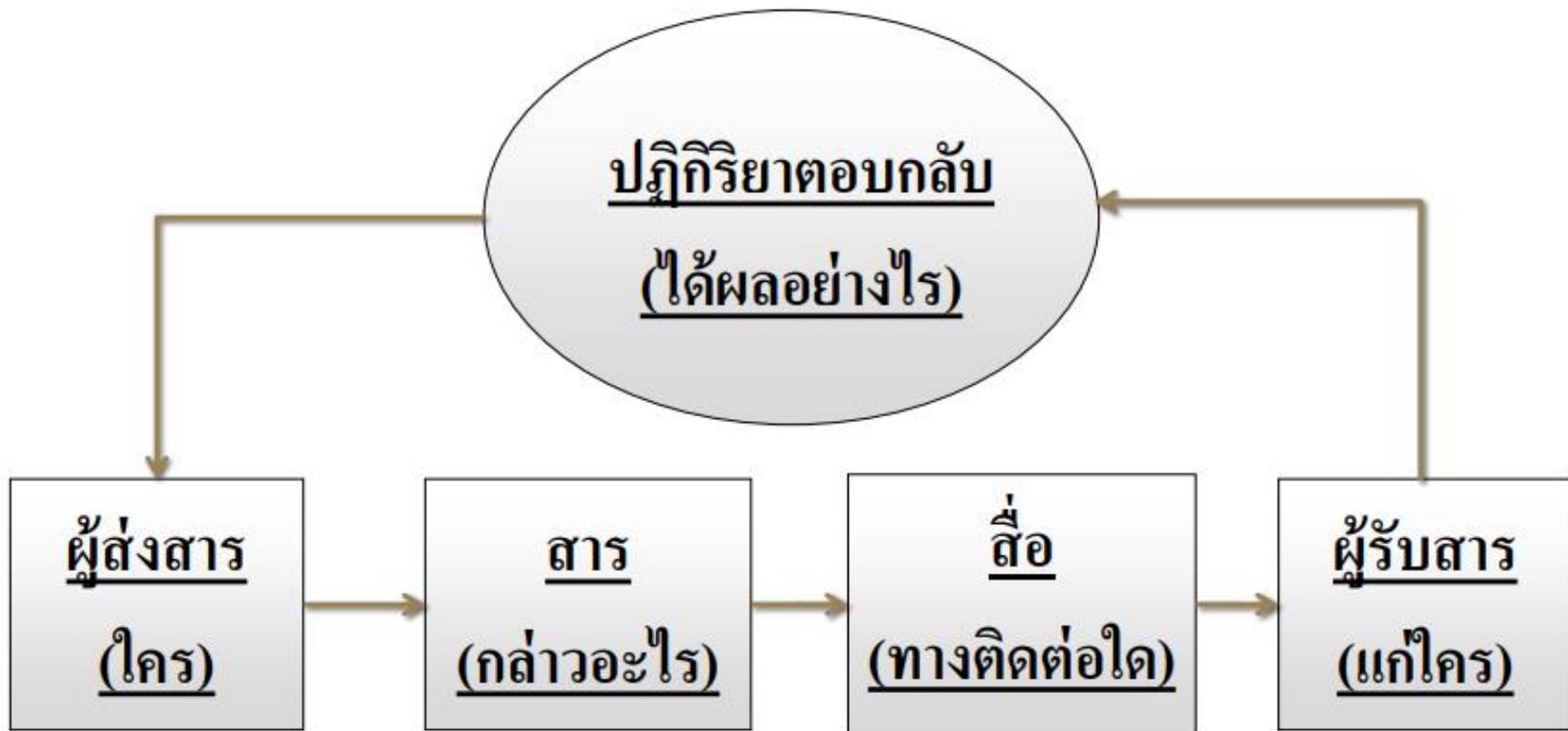

+ องค์ประกอบของการสื่อสาร

ที่มา <https://d.dailynews.co.th/article/828358/>

∴ องค์ประกอบการสื่อสาร

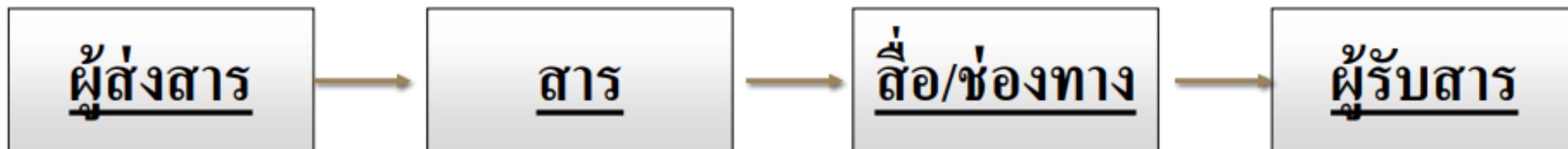

การติดต่อสื่อสารแบบทางเดียว

+ https://youtu.be/ZjyZMHvAC_w

:: รูปแบบของการติดต่อสื่อสาร

1) การติดต่อสื่อสารแบบทางเดียว

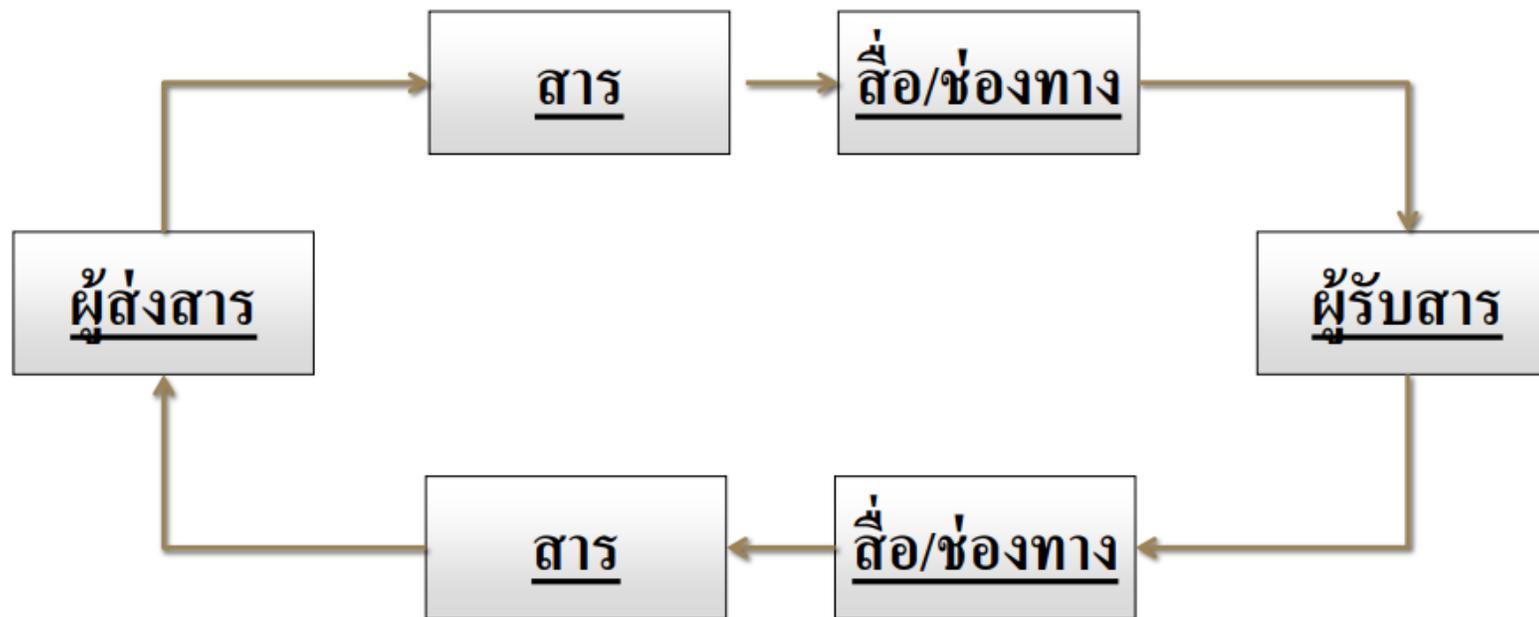

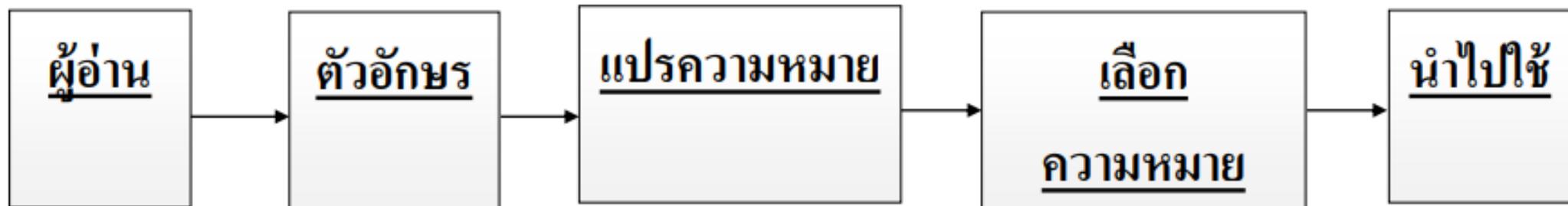
การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

∴ รูปแบบของการติดต่อสื่อสาร

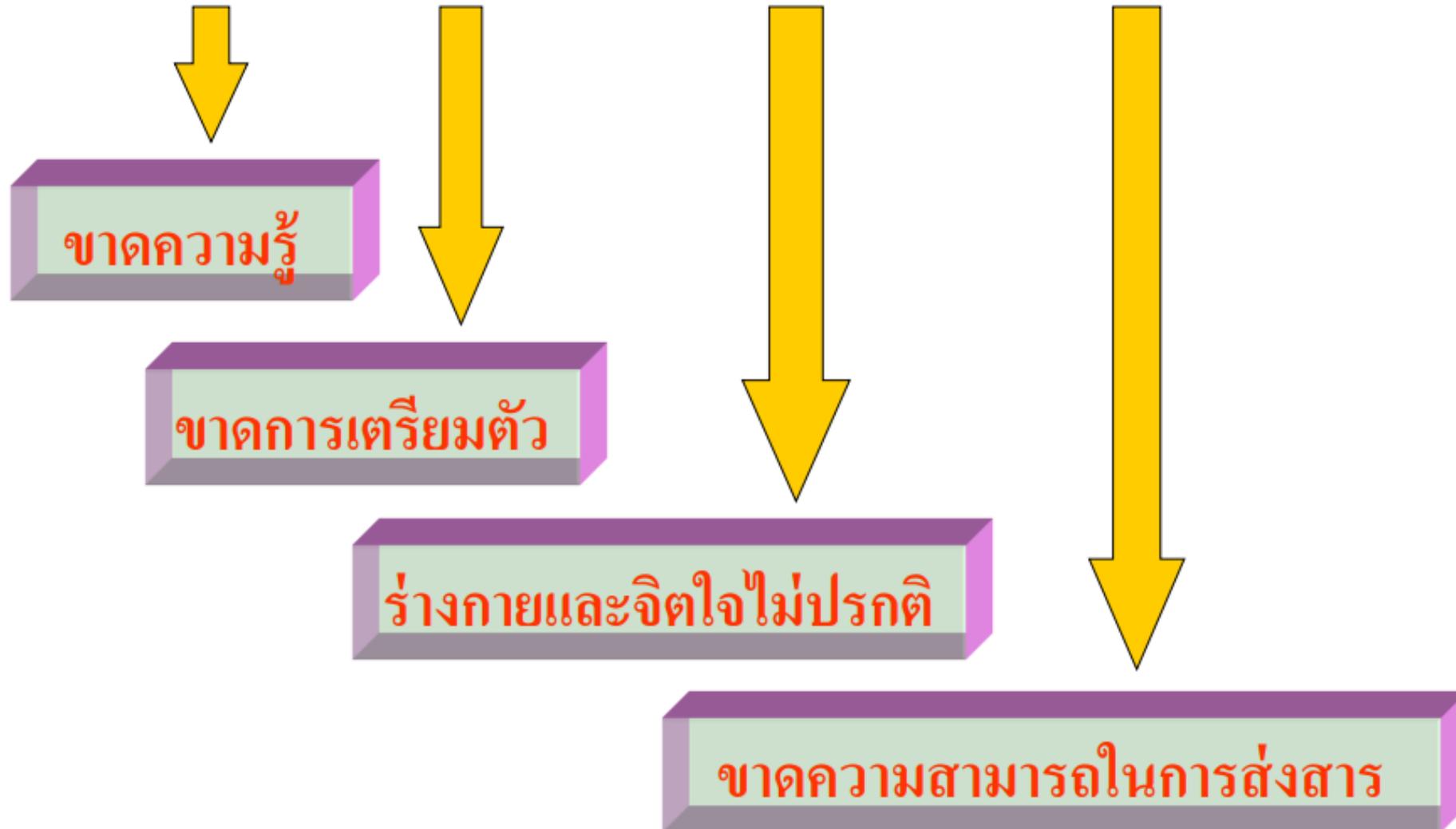
2) การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

:: กระบวนการรับสาร

อุปสรรคของผู้ส่งสาร

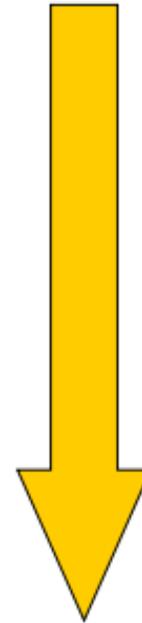
อุปสรรคของสาร

ยากเกินไป

ไกลตัวผู้รับ

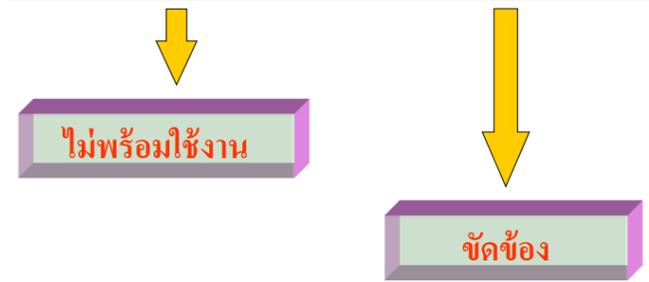

จำหรือแปลกใหม่เกินไป

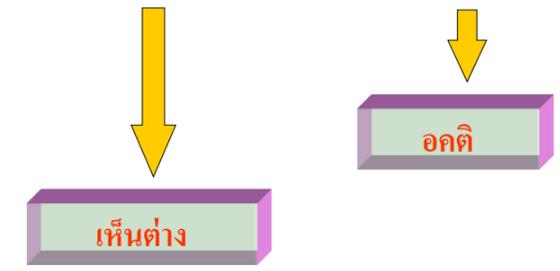

อุปสรรคของสื่อ

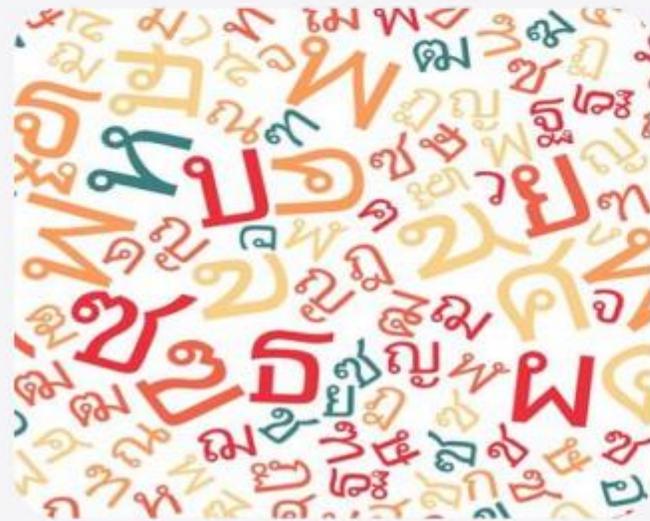

อุปสรรคของผู้รับสาร

ความหมายของภาษา

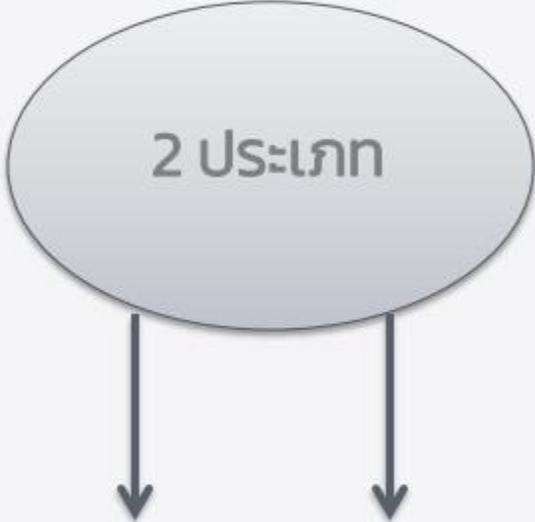
ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีระบบระเบียบช่วยให้มนุษย์ถ่ายทอดความหมายระหว่างกันได้

ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

2 ประเภท

วจนภาษา (Verbal Language)

อวจนภาษา (Non-Verbal Language)

ประเภทของอวัจนภาษา

- 1. เทศภาษา (Proxemics)
- 2. กาลภาษา (Chronemics)
- 3. เนตรภาษา (Oculesics)
- 4. อากาภาษา (Kinesics)
- 5. สัมผัสภาษา (Haptics)
- 6. วัตถุภาษา (Objectics)
- 7. ปรีภาษา (Vocali /Paralanguage)

ระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

ระดับภาษา 3 ระดับ	ระดับภาษา 5 ระดับ
ระดับปาก	ระดับปาก
ระดับกึ่งทางการ	ระดับสนทนา
ระดับทางการ	ระดับกึ่งทางการ
	ระดับราชการ
	ระดับพิธีการ

การใช้ภาษาระดับปากในโฆษณา

เที่ยวไทย ๕ ภาค ๒๕๕๖

Fest of the Five 2013
regions

มหกรรมท่องเที่ยว ที่รวมสุดยอดของดีทุกภาคทั่วไทย
กกท. จัดให้ชมฟรี

วันที่ 13-15 กันยายน 2556 @ ชายหาดชะอำ จ.เพชรบุรี

เทศกาล
กับหอย ดูนก ตกหมึก

วันที่ 13-22 กันยายน 2556 @ ชายหาดชะอำ จ.เพชรบุรี

การใช้ภาษาระดับปากในข่าว

เดือนนี้ "ช่อง28" ออนไลน์เป็นเดือนสุดท้าย
"โทนกระแส" ก็เช่นกัน

โทน
กระแส

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ

คูเวต สูดยอดดินแดนแห่งความรวย

ส่องวิถีชีวิตของชาวคูเวต ดินแดนแห่งความร่ำรวยสุดขีด

คูเวต ประเทศที่ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอ่าวเปอร์เซียคือประเทศแห่งความร่ำรวยที่สุดในช่วงหน้าร้อน อุณหภูมิจะสูงเป็นลำดับต้นๆ ของโลก ปริมาณน้ำฝนในแต่ละปีอยู่ในลำดับที่เกือบต่ำที่สุดของโลก และแทบไม่มีแหล่งน้ำจืด มีพื้นที่เพียงร้อยละหนึ่งของทะเลทรายที่สามารถทำเกษตรกรรมได้

อย่างไรก็ตาม ทะเลทรายผืนเดียวกันที่เองที่เป็นแหล่งน้ำมันสำรองลำดับที่ 7 ของโลก และเป็นแหล่งความร่ำรวยมหาศาลของชาวคูเวต

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับทางการ

นางณัฐภรณ์ อนันตศิลป์ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจกหนังสือด่วนที่สุด เรื่อง นายอาเบะ ชินโซ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ถึงแก่อสัญกรรม จึงเรียน กระทรวง กรม องค์การอิสระ ด้วย นายอาเบะ ชินโซ (Mr. ABE Shinzo) อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้ถึงแก่อสัญกรรม เมื่อวันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2565 ขณะมีอายุ 67 ปี นายกรัฐมนตรี จึงได้มีคำสั่งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจลดธงครึ่งเสาที่ราชอาณาจักร เพื่อไว้อาลัยแด่นายอาเบะ ชินโซ เป็นเวลา 1 วันทำการ ในวันจันทร์ที่ 11 กรกฎาคม 2565 และขอความร่วมมือให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งลดธงครึ่งเสาตามกำหนดวันดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความร่วมมือดำเนินการดังกล่าวต่อไปด้วย

การเปรียบเทียบระดับภาษา

ระดับทางการ	ระดับกึ่งทางการ	ระดับปาก
สุนัข	หมา สุนัข	หมา ไอ้ตูบ
ดวงตราไปรษณียากร	แสตมป์	แสตมป์
ดิฉัน กระผม ผม	ฉัน ผม เรา	เค้า เรา ตัวเอง
ศิระ	หัว	กบาล หัว
บิดา มารดา	คุณพ่อ คุณแม่	พ่อ แม่
รถจักรยานยนต์	รถมอเตอร์ไซด์	รถเครื่อง มอเตอร์ไซด์
ณาปนกิจศพ	ปลงศพ	เผาศพ
พูดเท็จ	พูดปด	โกหก
เรือนจำ	คุก	ซังเต

สรุป

การสื่อสารเป็นกระบวนการสำคัญในการติดต่อถ่ายทอดความคิดความรู้สึกรของมนุษย์ โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือ ภาษากับการสื่อสารจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารอาจมีหลายลักษณะ เพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล ผู้สื่อสารจึงควรทำความเข้าใจเรื่องภาษากับการสื่อสาร และต้องรู้จักฝึกทักษะการใช้ภาษาอยู่เสมอ ทั้งนี้ ทักษะในการใช้ภาษาเป็นสิ่งที่ฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญ หากผู้สื่อสารมีความเชี่ยวชาญย่อมทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ

รายการอ้างอิง

กำชัย ทองหล่อ. (2552). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์ จำกัด.

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, วิรวัดน์ อินทรพร. (2556). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร. ดูเคชั่น จำกัด.

บรรเทา กิตติศักดิ์. (2542). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: บริษัท เท็กซ์แอนด์เจอร์นัล พับลิเคชั่น

ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1. หน้า 1-60. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2556). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2558). **การใช้ภาษาไทย**. ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 1. หน้า 3-29. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2551). **ภาษากับการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เพรส จำกัด.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2559). **ภาษาเพื่อการสื่อสาร**. ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1. หน้า 1-60. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วันเพ็ญ เทพโสภณ. (2558). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัท ธนรัชการพิมพ์ จำกัด.

วิเศษ ชาญประโคน. (2550). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปเบิ้ล เอ็ด.

สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล และคณะ. (2551). **ภาษาเพื่อการสื่อสาร**. ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชา

สิริวรรณ นันทจันทุล และคณะ. (2549). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

สุริย์รัตน์ บำรุงสุข และคณะ. (2556). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แฮสส์